

Ραντεβού του Καββαδία με τα παιδιά

Μαγευτικές ιστορίες του ποιητή- παραμυθά στην παράσταση του συνθέτη Θάνου Μικρούτσικου στο Μέγαρο Μουσικής

Της ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ

Στην τραγουδοποιία του είναι έργο σταθμός, αλλά και από τα πιο αγαπημένα στο ελληνικό τραγούδι από τη μεταπολίτευση ως σήμερα, με κυκλοφορία που ξεπέρασε τα 1.500.000 αντίτυπα. Ο Θάνος Μικρούτσικος έχει δικίο όταν υποστηρίζει ότι μελοποιώντας τον Νίκο Καββαδία αγάλλιασε τρεις γενιές Ελλήνων. Και επειδή πάντα του άρεσαν τα παραμύθια, ετοιμάζεται να γνωρίσει τον Καββαδία και στα παιδιά. Η μουσική παράσταση «Ταξιδεύοντας με τον Σταυρό του Νότου» σε κείμενα της Μαρίας Παπαγιάννη έχει όλα τα στοιχεία που γοητεύουν μικρούς και μεγάλους.

Ιστορίες για πειρατές, ταξίδια σε άγνωστους προορισμούς παρά με την «Εσμεράλδα», τον «Γουίλλυ» και το «Πειρατικό του Captain Jimmy», ταξίδια χωρίς όρια που αποκάλυπτουν τη δύναμη του ανθρώπου να ξεπερνάει τα εμπόδια όπως έμαθε και ο ίδιος ο συνθέτης από τον «ποιητή- παραμυθά». Στις 22, 23, 26, 27, 28, 29 και 30 του μηνός στο Μέγαρο Μουσικής καλεί την τέταρτη γενιά να ταξιδέψει με το «Τραβέρσο» κόντρα «σε ό,τι μας πνίγει» και να γνωρίσει κι αυτή την ουσία της ποίησης του Καββαδία όπως τη μάθαμε στον «Σταυρό του Νότου» το 1979 και τις «Γραμμές των Οριζώντων» το 1991.

Σε ένα διάλειμμα από τα κουαρτέτα του Σουστακόβιτς που μελετά συστηματικά τα πρωινά ο Θάνος Μικρούτσικος εξηγεί τι συμβαίνει με αυτό το έργο που ολοκληρώθηκε το έπαιξε μόλις δυο φορές: το 2005 στο Μέγαρο και το 2009 στο Ηρώδειο. «Η διαφορά του από τα σπουδαία έργα των Μάνου Χατζιδάκι και Μίκη Θεοδωράκη -κολώνες της νεοελληνικής μουσικής- είναι ότι τόσο οι «Ορνίθες» όσο και το «Αξιον Εστί» είναι δυο έργα ορόσημα που αφορούν συγκεκριμένες εποχές. Ο «Σταυρός του Νότου» διαφέρει ως προς το είδος: κάθε γενιά θεωρεί το έργο δικό της, ότι γράφτηκε γι' αυτήν. Αυ-

Θάνος Μικρούτσικος: «Στα 64 μου, έχοντας 44 χρόνια στο επάγγελμα, δεν σταμάτησα να προσπαθώ για κάθετη βουτιά στη γνώση». Στη σύνθεση δυο τρεις φορές «ξεπέρασα τις καταγεγραμμένες μου δυνατότητες» και επιπλέον «δεν ήμουν ποτέ αναχωρητής».

τό δημιουργεί μια ειδική σχέση». **– Πώς μπορεί κανείς να αφηγηθεί ποιήματα του Καββαδία στα παιδιά;**

– Ως ένα μουσικό παραμύθι χωρίςμπιλιμπιδία. Αντιλαμβάνομαι την τέχνη για τα παιδιά όπως την είδε ο Μ. Χατζιδάκις στη «Λιλιπούπολη» όπου οι τέσσερις συνάδελφοί μου έγραψαν τα τραγούδια και τη μουσική χωρίς εκπτώσεις, όπως αντιμετωπίζει

τα παιδιά η Ξένια Καλογεροπούλου στο θέατρο.

– Ποιο είναι το παράδειγμα που δίνει ο Καββαδίας σε έναν νέο άνθρωπο;

– Ο Καββαδίας σπρώχνει τα όριά σου. Ο στίχος λέει: «χόρεψε πάνω στο φτερό του καρχαρία». Οποιοσδήποτε ως εικόνα δεν κατάλαβε τίποτα. Εννοεί ότι ο καρχαρίας, το πιο ανθεκτικό και ισχυρό ζώο στον πλα-

νήτη, καλεί τον νέο άνθρωπο να τον δαμάσει και να χορέψει στο φτερό του, δηλαδή να κατακτήσει το αδύνατο. Αυτή την έννοια τη μεταφράσαμε με τη Μαρία «μην αφήσεις το όνειρο να γίνει καπνός».

– Θα περίμενε κανείς σ' αυτή την εποχή η Αριστερά να είχε πολύ μεγαλύτερη δύναμη. Τι φταίει και δεν επενδύει περισσότερο ο κόσμος σ' αυτήν;

– Η Αριστερά εδώ πληρώνει το εξής λάθος. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μέχρι το 1990 υπήρχαν οι δύο αντίθετοι πόλοι: ο καπιταλισμός και ο υπαρκτός σοσιαλισμός, μια ισορροπία τρόμου. Δημιουργήθηκαν κινήματα στη Σουηδία, την Ελλάδα, τις Ινδίες, την Αίγυπτο που βρήκαν τα χαμηλά μικρομεσαία στρώματα να παλέψουν από καλύτερες θέσεις και σε κάποιες περιπτώσεις κατάκτησαν και την εξουσία. Η Αριστερά δεν συμμάχησε με αυτά τα λαϊκά σοσιαλοδημοκρατικά κόμματα ώστε ο κόσμος να κερδίσει ακόμα περισσότερα σε εκείνη τη συγκυρία. Στην Ελλάδα αυτές τις δεκαετίες τα κόμματα της Αριστεράς δεν συγκέντρωναν πάνω από 10%. Απεναντίας στην Κύπρο το ΑΚΕΛ, που επί 25 χρόνια συμμαχεί με τις προοδευτικές δυνάμεις, το εμπιστεύθηκε ο λαός. Σε μας υπήρχε

και διάσταση απόψεων. Ειδικά το ΚΚΕ -το σέβομαι, αλλά δεν συμφωνώ- πίστευε ότι πάμε κατευθείαν για την αλλαγή της κοινωνίας, αλλά αυτή δεν έρχεται όποτε το θες εσύ.

– Πώς σας φαίνεται που το κόμμα του Καρατζαφέρη βρέθηκε στην κυβέρνηση; Το έφερε το πολιτικό παιχνίδι της στιγμής ή σημαίνει κάτι βαθύτερο για την ελληνική κοινωνία;

“

Ενοχλούμαι πολύ με την πολιτική που άσκησε στην κρίση ο Γ. Παπανδρέου με το ΠΑΣΟΚ, και που τώρα συνεχίζεται...

Όλοι μαζί

– Η σύζυγός σας Μαρία Παπαγιάννη, οι κόρες σας Σεσίλ και Κωνσταντίνα Μικρούτσικου, ο γαμπρός σας Χρήστος Θηβαίος συμμετέχουν σε αυτή την παράσταση. Δεν σας νοιάζει η κριτική;

– Κακό θα ήταν να συνεργαζόμουν με ατάλαντους. Η Μαρία έχει εκδώσει 25 βιβλία, έχει βραβευτεί και θεωρείται στην παιδική λογοτεχνία μία από τις ανεκτίμητες δυνάμεις. Με τη Σεσίλ συνεργαζόμαστε τρίτη φορά στις 43 δουλειές που έχει κάνει, ενώ για τον Χρήστο θα είναι κινεζικό αστείο να πούμε ότι συνεργαζόμαστε επειδή ερωτεύθηκε την κόρη μου. Δεν πήρα χρήματα από το Δημόσιο βάζοντας την οικογένειά μου να δουλέψει. Αντίθετα γεμίζω το Μέγαρο ή το Ηρώδειο. Στην προηγούμενη συνεργασία μας με τη Μαρία και τη Σεσίλ έπρεπε να μας ονομάσουν μεγάλους χορηγούς του Μεγάρου, κι αυτό ελπίζω και τώρα.

– Τον καιρό της κρίσης τι συμβουλευόμαστε στα μικρότερα παιδιά σας;

– Οι θα ξεπεράσουμε τις δυσκολίες όλοι μαζί. Τις έννοιες του δικαιότερου κόσμου στον Στέργιο και την Αλεξάνδρα, αλλά και στις μεγαλύτερες κόρες μου τις μάθαινα από τον καιρό που τους έλεγα παραμύθια. Δεν μπορώ να μην αντιδρώ στη βαρβαρότητα που πνίγει όλο τον κόσμο.

– Την εποχή που όλα ανατρέπονται αυτό είναι δευτερευόν ζητήματα. Ενοχλούμαι, δεν λέω, αλλά πιο πολύ με την πολιτική που άσκησε στην κρίση ο Γ. Παπανδρέου με το ΠΑΣΟΚ και τώρα συνεχίζεται με τον τραπέζι ως πρωθυπουργό. Για όσους είμαστε αντιμνημονιακοί είναι χειρότερη περίπτωση και από τον Γιώργο Παπανδρέου, με την έννοια ότι το Μνημόνιο μας το επέβαλε η τρόικα η οποία μας έδωσε τον αντιπρόεδρο της ως πρωθυπουργό. Τι άλλο να συζητήσουμε;

Η συζήτηση πρεμεί με το βιβλίο που κυκλοφόρησε πρόσφατα «Ο Θάνατος και ο Μικρούτσικος» (εκδ. Πατάκης) που υπογράφει ο Οδυσσέας Ιωάννου. Μια αυτοβιογραφία μέσα από 24 συναντήσεις που περιλαμβάνει τη ζωή και το έργο του συνθέτη από το 1947. Μετρώντας τώρα τα συν και τα πλην αισθάνεται περήφανος, γιατί: «Στα 64 μου, έχοντας 44 χρόνια στο επάγγελμα, δεν σταμάτησα να προσπαθώ για κάθετη βουτιά στη γνώση». Στη σύνθεση δυο τρεις φορές «ξεπέρασα τις καταγεγραμμένες μου δυνατότητες» και επιπλέον «δεν ήμουν ποτέ αναχωρητής». Αρνητικά: «Λόγω αναλυτικής σκέψης, το παραδέχομαι, δεν αφήσω τον κόσμο να μιλήσει».